

Centerpartiet

Centerpartiets förslag till planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2025

Viktiga utgångspunkter i planeringsdirektivet

Förutsättningar för Centerpartiets förslag till planeringsdirektiv för 2025–2028

Förslaget baseras på kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv för 2024 (d.v.s. på senaste tillgängliga beslut om skattesats, mål, budgetramar med mera) samt andra kommunfullmäktigebeslut som är av väsentlig karaktär i ett planeringshänseende. Detta innebär att de mål och program som ingår i förslaget i huvudsak är desamma som kommunfullmäktige fastställde i juni 2023. Med de ändringar och tillägg som vi i Centerpartiet anser är nödvändiga för en förbättrad styrning av Umeå kommun det kommande året. Förslaget prioriterar att redovisa förändringar/förändrade förutsättningar gentemot S/Mp förslaget

Centerpartiet föreslår ett resultatkrav för 2025 på 1,0 procent ur ett långsiktigt perspektiv så är det alldeles för litet, men samtidigt tror vi att i den rådande ekonomiska situationen i kommunen med flera nämnder som gör underskott så måste de få en rimlig chans att komma in i sina kostnadsramar. Och vi bedömer det som omöjligt för dem att komma in i ram om resultatkravet blir för högt. Att kommunen gör stora överskott på sista raden är till liten nytta om vi inte kan använda resurserna på ett planerat sätt ute i verksamheterna. När de styrande partierna dessutom valt att förändra kommunens interna över och underskottshantering på ett sådant sätt att man tagit bort nämndernas möjlighet att få nyttja fiktivt eget kapital för att klara tillfälliga ekonomiska trångmål så ser vi ett enprocentigt överskott för 2025 som det mest rimliga.

Dock skall vi komma ihåg att även i ett tufft ekonomiskt läge skall vi vara medvetna om att Umeå kommuns budget har en nettokostnadsram på över 9,2 miljarder kronor så det finns resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Mycket handlar om vad och hur man väljer att prioritera och vad man gör för att öka tillväxten och därigenom de tillgängliga resurserna. Det finns möjligheter att arbeta på ett annat sätt ute i nämnderna, det finns flera anledningar att av och till ompröva det vi gör. Inte minst i dessa dagar då det snarare är medarbetare än ekonomiska resurser som är den begränsande faktorn. Från Centerpartiets sida tror vi dessutom att mycken ytterligare tillväxtkraft skulle skapas om kommunen på ett ännu mer aktivt sätt arbetade med att stärka tillväxten i hela kommunen. Idag är det ett fokus på centralorten som inte alltid är lyckat. Umeå är mycket mer än bara centralorten, det kan aldrig nog mycket understrykas

Umeå kommun har ända sedan nuvarande gränser fastslogs haft en utveckling där vi inte bara blivit Norrlands största stad och kommun utan också skaffat oss Norrlands största landsbygd. Och nu i svagare tider av bostadsutveckling ser vi att det är på landsbygden som byggandet fortsätter när det viker kraftigt nedåt i centralorten.

I vårt förslag väljer vi att framförallt prioritera skol- och socialnämnderna som får de största ramökningarna. Inom skolområdet vill vi tydliggöra att beslutet om att förstärka resursklasserna måste genomföras! Vidare vill vi se aktiva satsningar på säkerställd barnomsorg i hela kommunen! Det är inte alla som pendlar till centralorten. Alltfler kan stanna kvar i sin hemort. och arbeta, exempelvis med hjälp av modern teknik om möjligheten till barnomsorg erbjuds. Dessutom måste arbetsmarknadsarbetet stärkas. Även om arbetslösheten är låg, så finns det människor i Umeå som varit arbetslösa alltför länge, och i ett läge där vi vet att vi de kommande åren kommer behöva rekrytera tusentals nya medarbetare så kommer alla behövas! Och då har vi inte ens funderat på den övriga arbetsmarknadens behov.

I dessa osäkra tider så måste ytterligare arbete läggas på utveckling av säkerhetsarbetet, det är många olika bitar som sammanfaller under paraplyet säkerhet, det kan handla om trygghetsskapande arbete och att motarbeta gängkriminalitet. Ökad beredskap för skred, översvämningar och skogsbränder. Samt åtgärder för att hantera kris och krig. Allt detta är jätteviktigt och behövs tyvärr mer än någonsin. I detta ligger också arbetet med att stärka vår livsmedelsförsörjning, det finns otroliga möjligheter att odla och föda upp djur i Umeå kommun, här har kommunen en viktig roll för att underlätta!

Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder

Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för

- kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor och lönehantering
- ekonomi, styrning och upphandling
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling och innovation
- översiktsplanering

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Uppföljning av grunduppdrag

Kommunstyrelsens grunduppdrag följs upp genom att kommunstyrelsen översiktligt redovisar de mått och steg som styrelsen vidtagit för att verkställa sitt uppdrag när det gäller

- styrning, ledning och samordning
- uppföljning och uppsikt över nämnder, bolag och andra väsentliga aktörer
- beredning och verkställande av ärenden av väsentlig karaktär som hanterats i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ska även följa och återrapportera ställning och utveckling inom strategiskt viktiga områden för kommunen, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Uppföljning av grunduppdraget ska återrapporteras skriftligt, relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik kan användas för att beskriva och analysera utfall, trender och tendenser.

Ekonomisk ram för kommunstyrelsen 2025 (mnr)

Kommunstyrelsens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 222,08
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-1 330,73
Skillnad mot S/Mp förslaget	-15,00

Motiv för ökning gentemot S/Mp

- *Ytterligare satsning på kommunens trygghets och säkerhetsarbete*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag kommunstyrelsen

Tilläggsuppdrag: 2024:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över kommunövergripande målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell och ta fram förslag för hur sådan styrning kan inordnas inom ram för kommunfullmäktiges styrning via inriktningsmål och program.

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd

Tilläggsuppdrag: 2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden är en av de nämnder som kan göra störst skillnad när det kommer till omställning och beredskap. Därför vill vi att man i alla lägen skall göra allt som går för att prioritera lokal upphandling. Vidare vill vi se att man testar modellen ”Ko på rot” som varit framgångsrik på andra ställen i länet som ett sätt att stimulera den lokala livsmedelsproduktionen.

När det kommer till kommunens arbete med klimatomställning så vill vi att nämndens grunduppdrag kompletteras just med detta.

Grunduppdrag

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens anläggningar; fastigheter, gator, vägar, parker och allmänna platser. Tekniska nämnden ansvarar även för kommunens interna servicefunktioner samt färdtjänst. Nämndens uppdrag är att:

- planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, fastigheter och IT-system
- svara för den kommunala väghållningen och förvalta offentliga platser
- försörja Umeå kommuns verksamheter med lokaler och boende för sociala behov
- svara för samordning och utveckling av kommunens IT och telefonisystem
- svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden
- tillhandahålla färdtjänst
- tillhandahålla intern service inom måltider, lokalvård och vissa vaktmästartjänster
- fullgöra kommunens uppgifter avseende trafikfrågor

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Gator och parker, Fastighet, IT, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Tillägg till grunduppdraget

Centerpartiet föreslår att tekniska nämnden i sitt grunduppdrag tillförs:
Utföra omställningsarbetet mot ett hållbart och klimatneutralt Umeå inom nämndens ansvarsområden.

Uppföljning av grunduppdrag

Tekniska nämndens grunduppdrag följs upp kontinuerligt och återrapporteras skriftligt till kommunfullmäktige vid delårs- och årsbokslut. Nämnden kommer fastställa och använda relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att översiktligt beskriva och analysera utfall, trender och tendenser avseende grunduppdraget. Detta innebär att nämnden i löptext kortfattat beskriver om nämnden anser att grunduppdraget uppnåtts och att nämnden styrker sin bedömning med följande resultatmått:

Resultatmått/indikator	
Resultatmått/diagram andelen röda fastigheter och anläggningar ska minska	”röda anläggningar” beskriver andelen anläggningar och fastigheter med stort underhållsbehov. Förvaltningen arbetar strategiskt och metodiskt utifrån tilldelad ram för att långsiktigt stärka långtidsplanerat underhåll samt anläggningarnas skick och på så vis på sikt minska andelen röda fastigheter och anläggningar.
Resultatmått/diagram andelen döda och allvarligt skadade i trafiken ska minska	Resultatmåttet indikerar resultat av nämndens strategiska arbete för att skapa en trygg och säker gatumiljö
Resultatmått/diagram för standarden på kommunens gator och GC-vägar	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal
Resultatmått/diagram som på ett tydligt sätt följer Tekniska nämndens roll i digitaliseringsarbetet.	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal
Resultatmått/diagram över Andel egenägda fastigheter.	Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att föreslå och definiera lämpligt nyckeltal

Ekonomisk ram för tekniska nämnden 2025 (mnkr)

Tekniska nämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 463,00
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-1 570,90
Skillnad mot S/Mp förslaget	-20,00

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Utökat grunduppdrag*
- *Säkerställa att andelen närproducerad mat i kommunens kök ökar.*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag tekniska nämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden har ansvaret för planering av den byggda miljön. Här ska kommunens planeringskompetens och kunskapen om hur man bygger en stad, stadsdel eller by hållbart finnas.

_Det övergripande målet MÅL 2 som anger att "kommunen ska växa hållbart utan utsatta områden". Målet ska naturligtvis vara destinerat även till Byggnadsnämnden.

Den byggda miljön spelar stor roll för vårt sociala liv med trygga platser, trivsamma gårdar, närhet till livsmedelsbutiker och vackra byggnader. I Umeås översiktsplaner beskrivs den sociala hållbarheten med flera begrepp. Det är t.ex. kulturell förankring på platsen, urbanitet, händelser, blandning, möten och rörelser, trygghet samt miljö för socialt engagemang. Här finns också begreppet rekreativa värden som möjliggör odling och bollspel inom kvarteren.

För att undvika anonymitet i kvarteren ska utbyggnadsetapper inte innehålla för många enheter. Ny bebyggelse bör byggas i harmoni med omgivningen och innehålla blandade upplåtelseformer. Det gäller också komplettering av befintliga stadsdelar och byar. Bebyggelsen bör utgöra en naturlig fortsättning på staden eller byn och integreras i den befintliga skalan och gatuväven. På platser och torg med stora flöden av människor och en blandning av bostäder och verksamheter, kan service och

butiker blomstra. Det innebär att gator endast i undantagsfall ska stängas av. Det är så vi kan lägga grunden för social hållbarhet i planer och i verkligheten och undvika utsatta områden.

I nu rådande läge med vikande bostadsbyggande så måste mer göras för att stimulera detsamma. Byggnadsnämnden måste initiera framtagande av fler detaljplaner på landsbygden, samt arbeta för att de detaljplaner som produceras (främst i tätorten) inte är så omfattande till sin karaktär. Mindre detaljplaner är billigare att genomföra och löper mindre risk att stoppas i en eventuell överklagandeprocess.

Grunduppdrag

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvarar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mättnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Uppföljning av grunduppdrag

Byggnadsnämndens uppföljning av grunduppdraget sker utifrån följande perspektiv: personal, ekonomi, kund och verksamhet. Inom respektive perspektiv finns kommungemensamma eller nämndspecifika nyckeltal angivna. Samtliga nyckeltal är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag. De nyckeltal som är särskilt viktiga eller nyckeltal inom områden där nämnden önskar en förflyttning åsätts ett målvärde eller målintervall som följs upp av nämnden per månad, tertial eller år.

Ekonomisk ram för byggnadsnämnden 2025 (mnr)

Byggnadsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-57,77
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-67,93
Skillnad mot S/Mp förslaget	-5,00

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Ytterligare arbete med framtagande av detaljplaner i hela kommunen*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag byggnadsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljötillsyn och kontroll är viktiga parametrar både för att säkerställa miljö och hälsa men också för att skapa likvärdiga förutsättningar för de företag som berörs av nämndens verksamheter.

Grunduppdrag

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet samt serveringstillstånd. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling genom miljöövervakning, energieffektivisering och klimatpåverkan, naturvård samt kompetensstöd i miljöfrågor vid översiktsplanering och detaljplanering. Nämnden ansvarar också för den lagstadgade budget- och skuldrådgivningen samt för att tillvarata konsumenternas intressen inom konsumentpolitikens område. I tillägg till det ska kommunens förvaltare fullgöra uppgifter enligt föräldrabalken. Nämnden ansvarar även för att avgöra i vilken omfattning tillsynsansvar enligt miljöbalken ska övertas från länsstyrelsen.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämndens uppföljning av grunduppdraget sker utifrån följande perspektiv: personal, ekonomi, kund och verksamhet. Inom respektive perspektiv finns kommungemensamma eller nämndspecifika nyckeltal angivna. Samtliga nyckeltal är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag. De nyckeltal som är särskilt viktiga eller nyckeltal inom områden där nämnden önskar en förflyttning åsätts ett målvärde eller målintervall som följs upp av nämnden per månad, tertial eller år.

Ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2025 (mnkr)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-20,64
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-24,25
Skillnad mot S/Mp förslaget	-2,50

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- Resursförstärkning

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag miljö- och hälsoskyddsnämnden
Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

För- och grundskolenämnden

För och Grundskolenämnden

Umeås kommun har ett fantastiskt skolutbud med en mångfald av skolor i alla storlekar. Det är något att glädjas över. Skolor är bra, men trots detta finns det elever som inte får det stöd de behöver, det krävs därför ytterligare åtgärder för att alla skall få den utbildning man har rätt till. Centerpartiet vill att de resursklasser som beslutats om inrättas och att det prioriteras, alltför många barn får inte den hjälp de har rätt till.

På samma sätt så hamnar elever i kläm ute i kommunens ytterkanter där samverkan med våra grannkommuner måste stärkas. Detta bland annat för att lösa problemen inom förskoleverksamheten

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla barn folkbokförda i kommunen har tillgång till förskola och pedagogisk omsorg samt skolgång i kommunens egna eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunal förskola inklusive förskolor på minoritetsspråk, pedagogisk omsorg i form av dagbarnvårdare och nattisverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och till fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor. Vidare har nämnden ansvar för skolpliktsbevakning och samverkan med fristående verksamheter i egenskap av hemkommun, samt att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn av fristående förskoleverksamheter eller pedagogisk omsorg.

Nämnden ska säkerställa att den kommunala utbildningen utgår från grundläggande demokratiska värderingar och alla barn och elevers lika värde.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via tertialrapporter, styrkort och intern kontroll. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för- och grundskolenämnden 2025 (mnkr)

För- och grundskolenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-2 306,20
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-2 355,72
Skillnad mot S/Mp förslaget	-15,00

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Satsning på resursklasser*
- *Barnomsorg i hela kommunen*
- *Generell resursförstärkning*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag för- och grundskolenämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och Vuxenutbildningsnämnden

Har en otroligt viktig roll för våra uppväxande ungdomar oavsett om man vill ta steget vidare till studier eller yrkesarbete, vidare så har nämnden en nyckelroll för att lotsa de som behöver omskolning eller en omstart i vuxen ålder ut på arbetsmarknaden. För att klara kompetensutmaningen så måste fler eftertraktade yrkesutbildningar startas, tillsammans med att studie- och yrkesvägledarkompetensen förbättras. Umeå kommun har genom sitt ägande av Forslundagymnasiet en viktig roll att spela för utveckling av de areella näringarna men genom detta också en viktig roll när det kommer till klimat och säkerhetsarbete.

VIVA måste utvecklas, med den kompetensbrist vi ser så måste fler ut i arbetslivet.

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar och unga vuxna boende i kommunen har tillgång till skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH- gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor. Nämnden ska säkerställa att nämndens verksamheter ger eleverna en grund för fortsatta studier och/eller yrkesverksamhet, samt ett aktivt deltagande i samhället i övrigt. Nämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av skolväsendet.

Vidare har nämnden ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasienivå och som anpassad utbildning samt svenska för invandrare (sfi). Nämnden svarar vidare för arbetsmarknad och integration, genom att tillhandahålla sysselsättningsbefrämjande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Uppföljning av grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via tertialrapporter, styrkort och intern kontroll. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025 (mnkr)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-619,24
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-662,45
Skillnad gentemot S/Mp	-10,00

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Ökad satsning på Viva*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Individ- och familjenämnden

Individ och familjenämndens verksamheter står inför omfattande utmaningar, här krävs ett omfattande arbete inte minst för att säkra personalförsörjningen.

Dessutom så krävs det ett än mer utvecklat samarbete mellan kommunen och civilsamhällets aktörer om vi skall kunna nå alla de individer som kan vara i behov av hjälp och stöd.

Grunduppdrag

Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor.

Grunduppdraget omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- tillhandahålla familjerådgivning
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i ordinärt boende (hemsjukvård under 65 år).

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Enligt ledningssystem för kvalitet (SOSFS 2011:9) ska verksamheterna planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Med hjälp av processer, rutiner samt ett systematiskt förbättringsarbete ska verksamheten uppnå god kvalitet. För huvudprocessen *Tillgodose behov av stöd och omsorg* är nämndens målsättning *Att stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv* utgångspunkten i nämndens uppföljnings-struktur. Uppföljningsstrukturen utgår ifrån ett systematiskt kvalitetsarbete i nämndens delprocesser och ger förutsättningar att följa och synliggöra nämndens verksamhet. Eftersom delprocesserna och grunduppdraget är tätt sammankopplat bidrar strukturen till att möjliggöra uppföljning av nämndens grunduppdrag. Genom att övergripande sammanfatta arbetet i delprocesserna kan nämnden bedöma i vilken utsträckning nämnden har verkställt sitt grunduppdrag.

Ekonomisk ram för individ- och familjenämnden 2025 (mnkr)

Individ- och familjenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 653,40
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-1 787,78
Skillnad gentemot S/Mp	-12,50

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Resursförstärkning*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag individ- och familjenämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Äldrenämnden

Umeå kommun behöver en breddad och ny bild av äldreomsorgen inte minst så tror vi den snarare måste organiseras geografiskt snarare än tematiskt. Dett för att säkerställa äldreomsorg i hela kommunen.

För att klara av den kommande demografiska utmaningen så måste fler mellanboendeplatser tillskapas detta är en utmaning hela kommunorganisationen, detta då inte är något som kommunen och AB Bostaden kan klara helt själv utan det måste ske i samverkan med marknadens aktörer.

Sjöbacka i Tavelsjö skall vara kvar.

Grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre. Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Äldrenämnden följer upp grunduppdraget, mål och uppdrag genom uppföljning av aktiviteter, resultatmått samt ekonomiskt utfall. Nämndens uppföljning syftar även till att kunna jämföra utvecklingen över tid samt med andra kommuner. Baserat på nämndens uppföljning, egen och statlig tillsyn och inlämning av officiell statistik gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för äldrenämnden 2025 (mnr)

Äldrenämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-1 334,8
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-1 409,65
Skillnad gentemot S/Mp	-12,90

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Resursförstärkning*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag äldregruppen

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Kulturnämnden

Här måste det tillses att alla kulturskolans verksamheter får en säkrad lokaltillgång. Vidare så börjar det bli dags att titta på hur hus skall framtidens kulturhus se ut? Vad krävs för ett Umeå med 200 000 invånare?

Grunduppdrag

Kulturnämnden svarar för folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang samt den kommungemensamma konstsamlingen.

Utöver detta svarar Kulturnämnden för Sveriges Depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden ska medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor och i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser.

Kulturnämnden ska inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten, möjliggöra konstnärliga upplevelser, stödja skapande verksamhet, samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet samt stödja och främja internationellt kulturutbyte

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Kulturnämnden följer upp sitt grunduppdrag i verksamhetens tertiärrapportering, intern kontroll, kvalitetsdeklarationer, uppföljning av kulturpolitiskt program samt i uppföljning av biblioteksplanen. Baserat på underliggande rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för kulturnämnden 2025 (mnkr)

Kulturnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i 20 juni 2023)	-164,85
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-172,34
Skillnad gentemot S/Mp	-2,5

Motiv för ökad/minskad tilldelning under 2024

- *Resursförstärkning*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag kulturnämnden
Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden

Tillgången av fritids- och föreningsaktiviteter av bredd för alla i hela kommunen är oerhört viktigt om Umeå skall fortsätta att vara en attraktiv kommun. Viktigt både för hälsa och trygghet.

Här är viktigt att säkerställa att man bevakar utbudet i hela kommunen exempelvis att längdskidspår pistas i hela kommunen.

Vidare så är det viktigt att man säkerställer att befintliga verksamheter får fortsätta att finnas, just i dagarna ser vi hur både skyttarna och boulespelarna riskerar att bli utan lokaler, så kan det inte få vara.

Centerpartiet anser att Fritid unga skall få fortsätta nyttja hamnmagasinet lokaler intill att en bättre lösning har hittats.

Grunduppdrag

Fritidsnämnden ansvarar för att erbjuda Umeås invånare ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning.

Nämnden erbjuder fritidsaktiviteter och inkluderande mötesplatser, för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning. Nämnden har det samlade ansvaret för handläggning av kommunens föreningsbidrag, samt ett särskilt uppdrag att stödja föreningslivet och främja det ideella engagemanget.

Nämnden ansvarar för skötsel och uthyrning av idrotts- och fritidsanläggningar, både för elit- och breddidrott. I uppdraget ingår även skötsel av friluftsområden samt fiskefrämjande åtgärder. Nämnden har i uppdrag att erbjuda Umeås invånare badupplevelser, friskvård samt ansvara för simundervisning för samtliga grundskoleelever.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Uppföljning av fritidsnämndens grunduppdrag och tillfälliga satsningar sker varje tertiäl. Uppföljningen resulterar i en rapport där nämnden samtidigt följer upp utfall kring ekonomi och personal. I slutet av året återrapporteras även mätbara mål och indikatorer. Enskilda beslut dokumenteras och följs upp löpande enligt plan. Tertiälvis följer nämnden också upp åtgärderna i internkontrollplanen. Utöver detta görs också ett antal revisioner av verksamheten varje år, antingen av kommunrevisionen eller internt inom ramen för kvalitetsarbetet. Resultatet av revisionerna och eventuella åtgärder återkopplas till nämnd. Baserat på rapportering och revision gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram fritidsnämnden 2025 (mnkr)

Fritidsnämndens fastställda budget för 2024 (beslut i juni 2023)	-152,81
Centerpartiets förslag ekonomisk tilldelning för 2025	-161,20
Skillnad gentemot S/Mp	-2,50

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *Resursförstärkning*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag fritidsnämnden
Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Personalnämnden

Grunduppdrag

Nämnden är kommunens samordnande nämnd för personalstrategiska frågor. Nämnden samordnar och verkar för att Umeå kommun har en enhetlig och sammanhållen personalpolitik samt följer upp och rapporterar utveckling och ställning i personalpolitiska frågor till kommunfullmäktige och nämnderna.

Uppföljning av nämndens grunduppdrag

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag via egen och andra nämnders tertiälrapportering, styrkort och intern kontroll samt via personalnämndens specifika årsrapport. Baserat på underliggande

rapportering gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Ekonomisk ram för personalnämnden 2025 (mnkr)

Personalnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2023)	-1,26
Centerpartiets Förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-1,29
Skillnad mot S/Mp	0,00

Valnämnden

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen, folkomröstningslagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.

Ekonomisk ram för valnämnden 2025 (mnkr)

Valnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2023)	-18,38
Centerpartiets förslag till ekonomisk tilldelning för 2025	-3,50
Skillnad mot S/Mp	0,00

Gemensamma nämnder

Umeå kommun har fyra gemensamma nämnder med andra kommuner. Budget för dessa hanteras i samråd med övriga deltagande kommuner och fastställs av Umeå kommunfullmäktige. Umeås andel av de kommundemensamma nämndernas tilldelning ingår i det totala budgetbeslutet och framgår i tabell 1.

Brand och räddningsnämnden har tilldelats ett ramtillskott om 13 mnkr. Av dessa medel avser 8,5 mnkr arbetstidsdirektivet och ska inte ingå i den regionsgemensamma delen av nämnden under implementeringstiden. Först när det är implementerat och driftsatt under ett helt kalenderår ska det ingå i regleringen mellan ingående kommuner enligt fördelningsnyckel. I övrigt avser tillskottet Umeås andel av ökade kostnader för räddningstjänst i beredskap (RIB) på deltidsstationer samt medel för övriga kostnadsökningar.

Inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige styr med inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige fastställde i mars 2021 riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, där framgår att kommunfullmäktige använder inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer.

- Inriktningsmålen kan syfta till att skapa såväl utvecklings- som driftskapacitet.
- Inriktningsmålen berör alltid flera kommunala aktörer.
- Inriktningsmålen bör vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod.

- Inriktningsmålen ska vara minst 3 och maximalt 9

Ett givet inriktningsmål ska enbart destineras till de namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

På följande sidor presenteras kommunens inriktningsmål med tillhörande program. I beredningsprocessen får alla nämnder och bolag möjlighet att yttra sig över dem. Även om inte alla nämnder är direkt involverade i arbetet med ett givet inriktningsmål och program så förväntas alla nämnder verka för att inriktningsmålen ska uppfyllas och att program med fokusområden och åtgärder kan verkställas. Eventuella inriktningsmål som destineras till bolag ska infogas i bolagets ägardirektiv varpå förändrat ägardirektiv fastställs vid bolagstämma och därefter anmäls till kommunfullmäktige.

Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att upparbeta, upprätthålla och vid behov utveckla kommungemensam modell för programhantering.

Varje program inleds med beskrivning av vad som ska prioriteras och utgöra fokusområden under kommande planeringsperiod. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kan kommunövergripande indikatorer kopplas till varje inriktningsmål. I varje program finns även förteckning över de styrande dokument som inryms i programmet.

Inriktningsmål

Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 1 destineras särskilt till: kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå energi, AB Bostaden, Vakin samt Infrastruktur i Norr AB.

Mål 2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Samordningsansvar: kommunstyrelsen

Mål 2 destineras särskilt till: individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden, byggnadsnämnden samt tekniska nämnden.

Nytt Mål 3.

Vi anser att det behövs ett övergripande tillväxtmål som omfattar hela kommunen.

Mål 3. Umeås tillväxt sker i hela kommunen, i samtliga kommun- och stadsdelar.

Samordningsansvar: kommunstyrelsen

Mål 3 destinerar särskilt till: byggnadsnämnden, äldrenämnden, individ och familjenämnden samt för och grundskolenämnden.

Mål 4. Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 4 destinerar särskilt till: för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden samt äldrenämnden.

Mål 5. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 5 destinerar särskilt till: kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden, Umeå kommunföretag, AB Bostaden, Umeå energi, samt Vakin.

Program för Tillväxt, Social hållbarhet och Klimatneutrala Umeå 2040

Här lägger Centerpartiet inga andra förslag än S/Mp.

Tabell 1 Budgetramar nämnder och styrelser 2025

Nämnd/Styrelse	Budget 2024	Centerpartiet Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	-1 301 386	-1 330 728	-1 318 335	-1 378 801	-1 451 382
Teknisk Nämnd	-1 474 381	-1 570 904	-1 624 307	-1 703 980	-1 770 313
För och Grundskolenämnd	-2 309 205	-2 355 717	-2 451 502	-2 571 749	-2 671 862
Gymnasie och vuxenutbildningsnämnd	-620 239	-662 453	-683 333	-716 851	-744 757
Individ och familjenämnd	-1 689 006	-1 787 284	-1 858 784	-1 949 958	-2 025 866
Äldrenämnd	-1 334 275	-1 409 649	-1 462 857	-1 534 610	-1 594 350
Byggnadsnämnd	-58 297	-67 929	-65 908	-69 141	-71 832
Miljö och Hälsoskyddsnämnd	-20 643	-24 253	-22 782	-23 900	-24 830
Kulturnämnd	-166 409	-172 345	-177 883	-186 608	-193 873
Fritidsnämnd	-153 485	-161 192	-166 203	-174 355	-181 142
Kommunfullmäktige	-3 922	-3 983	-4 172	-4 377	-4 547
Valnämnd	-18 383	-3 500	-20 000	-3 600	-3 700
Personalnämnd	-1 263	-1 290	-1 351	-1 418	-1 473
Umeåregionens Brand och räddningsnämnd	-73 145	-86 384	-90 472	-94 910	-98 605
Överförmyndarnämnd	-15 705	-16 164	-16 929	-17 759	-18 450
Gemensam IKT nämnd Umeå-Skellefteå	0	0	0	0	0
Gemensam nämnd Umeåregionen	0	0	0	0	0
Summa nämndsramar	-9 239 746	-9 653 773	-9 964 817	-10 432 015	-10 856 981
Varav finansiella kostnader pensioner	-90 298	-50 979	-24 880	-35 091	-36 985
Summa verksamhetens netto-kostnader (exkl finansiella kostnader)	-9 149 448	-9 602 792	-9 939 937	-10 396 924	-10 819 996

Tabell 2 Specifikation av kommunstyrelsens budgetram

Kommunstyrelse	Budget 2024	Centerpartiet Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kraftverksamhet	177 000	117 000	117 000	117 000	117 000
Kollektivtrafik	-160 566	-166 566	-172 566	-188 566	-204 566
Umeå Folkets hus	-26 292	-26 555	-26 821	-27 089	-27 360
Västerbottens museum	-17 790	-18 430	-19 093	-19 781	-20 493
Norrlandsoperan	-32 554	-34 406	-35 645	-36 928	-38 257
Friskvårdsbidrag	-7 584	-7 671	-7 747	-7 825	-7 903
Fackliga förtroendemän	-13 918	-13 961	-14 251	-14 820	-15 368
Utdelning UKF	0	0	0	0	0
Utvecklingsanslag:					
- Tillväxtanslag	-19 815	-20 815	-20 815	-20 815	-20 815
- Verksamhetsutvecklingsanslag social hållbarhet	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
- Verksamhetsutvecklingsanslag klimat	-3 000	-8 000	-3 000	-3 000	-3 000
Verksamhetsutvecklingsbidrag omställning	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Anslag för oförutsedda behov	-20 481	-21 337	-21 337	-21 337	-21 337
Avskrivningar	-556 662	-596 859	-616 990	-641 791	-666 295
Utrangeringar	-14 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Pensioner nettokostnad	-327 931	-215 420	-175 936	-178 139	-195 144
Kommunstyrelsen administration, bidrag och politisk verksamhet övrigt	-265 793	-293 707	-297 135	-311 709	-323 844
Summa kommunstyrelse (inkl finansiella kostnader pensioner)	-1 301 386	-1 330 728	-1 318 335	-1 378 801	-1 451 382

Tabell 3. Resultaträkning 2024-2028

	Budget 2024	Centerpartiet Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	2 106,6	2 227,0	2 330,7	2 438,8	2 538,4
Verksamhetens kostnader	-10 698,4	-11 232,9	-11 653,7	-12 193,9	-12 692,1
Avskrivningar	-556,7	-596,9	-617,0	-641,8	-666,3
Verksamhetens nettokostnader	-9 149,4	-9 602,8	-9 939,9	-10 396,9	-10 820,0
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	9 346,2	9 786,0	10 281,1	10 776,1	11 231,5
Finansiella intäkter	277,6	284,0	326,7	386,6	465,8
Finansiella kostnader	-381,4	-369,3	-400,6	-485,6	-520,3
Fördelningsreserv för politiska prioriteringar		0,0	-61,7	-64,7	-67,4
Resultat	93,0	97,9	205,6	215,5	289,6

Tabell 4. Finansieringsbudget 2024-2028

	Budget 2024	Centerpartiet Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat	93,0	97,9	205,6	215,5	224,6
Avskrivningar	556,7	596,9	617,0	641,8	666,3
Pensionsavsättning	132,2	11,1	-26,7	-26,7	-26,7
Summa tillförda medel	781,9	705,9	795,9	831,0	865,9
Nettoinvesteringar	-1 623,0	-1 105,9	-1 290,0	-1 197,8	-1 350,2
Nettoutgifter MEX	-173,7	-175,6	-192,8	-155,1	-104,3
Summa använda medel	-1 796,7	-1 281,5	-1 482,8	-1 353,0	-1 454,4
Förändring av rörelsekapital	-1 014,8	-575,6	-686,9	-522,0	-588,5

Investeringsramar 2025–2028

Inga annorlunda yrkanden än S/Mp

Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen

Inga annorlunda yrkanden än S/Mp

Förslag till Tilläggsuppdrag:

Centerpartiet föreslår följande nya tilläggsuppdrag

Uppdrag	Nämnd(er)
2024:1 Uppdra till kommunstyrelsen att undersöka tillgången på tillfälliga lokaler i kommunen att nyttja vid kris	KS
2024:2 Uppdra till berörda nämnder att hitta en permanent och långsiktig lösning på lokalbehoven för Fritid unga och Kulturskolan	TN, FN, KN, GoV
2024:3 Uppdra till byggnadsnämnden att påbörja framtagandet av fler mindre detaljplaner för att möjliggöra ett ökat bostadsbyggande	BN
2024:4 Uppdra till kulturnämnden att påbörja utredandet av behoven för ett kulturhus i en kommun med 200 000 invånare	KN
2024:5 Uppdra till tekniska nämnden att öka andelen närproducerad mat i kommunens kök samt implementera modellen Ko på Rot i kommunens verksamheter.	TN
2024:6 Uppdra till för och grundskolenämnden att öka satsningen på resursklasser.	FoG
2024:7 Uppdra till för och grundskolenämnden att säkerställa tillgången på barnomsorg i hela kommunen inte bara i de stora tätorterna	FoG

Umeå behöver mer borgerlig politik

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har sedan länge samarbetat i Umeå kommun, såväl i nämnderna som i kommunfullmäktige. Detta förord till våra gemensamma uppdrag visar på den riktning som vi vill att Umeå ska utvecklas.

Våra fyra partier förenas i det kontinuerliga arbetet med att värna den gemensamma välfärden, oavsett om det gäller förskola, skola eller äldre- och funktionshinderomsorg. Det är omfattande och viktiga verksamheter, som ska präglas av hög kvalitet och valfrihet för den enskilde.

Till skillnad från de styrande partierna i Umeå ser vi positivt på konkurrens och valfrihet. Det leder till bättre kvalitet och högre effektivitet. Kommunal effektivisering handlar om att få ut mer av varje skattekrona. För oss betyder det också att det inte nödvändigtvis måste vara kommunen som utför all verksamhet. Vi har tidigare fått igenom Lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten och det har visat sig fungera utmärkt med andra verksamhetsutövare än kommunen. Vi är övertygade om att samma sak även gäller inom fler verksamhetsområden.

Inom skolan är också valfrihet viktigt. Vi vill därför att val av skola blir obligatoriskt. Att öppna upp för fler aktörer inom skolverksamheter medför att det finns fler alternativ att välja från. Det kan också innebära intraprenader för kommunala skolor där personalen ges möjligheter att självständigt profilera sin skola.

Vi vill förbättra företagsklimatet i Umeå. Ett bra företagsklimat gör att fler väljer att driva företag i Umeå, vilket i sin tur resulterar i fler arbetstillfällen. Utöver det är företagen viktiga för välfärden, eftersom de genom bidrar med skattemedel till det offentliga. Kommunen kan främja ekonomisk tillväxt genom att ha bättre lokala villkor för näringslivet.

Det är bostadsbrist i Umeå sedan många år tillbaka. I en växande kommun behövs det fler och bättre bostäder, både i staden, tätorterna och på landsbygden. Det behövs därför fler insatser för att möjliggöra ökad produktion av bostäder. Den lyckade försäljningen av delar av AB Bostadens bestånd 2017 har möjliggjort för både upprustning och nyproduktion av hyresrätter - det innebär även att ytterligare en stor aktör kom in på Umeås bostadsmarknad. Vi tror därför att Umeå skulle vinna ytterligare fördelar med nya försäljningar av AB Bostadens bestånd fler gånger. Utöver detta måste fler privata aktörer få möjlighet att bygga i snabbare takt och fler områden för byggnation måste tillskapas.

Alliansen ställer individen i centrum. Vi tror på Umeåbornas förmåga och rätt att forma sina liv. Med vår politik skapar vi mer frihet och fler möjligheter för invånare, företagare och besökare i Umeå kommun.

Anders Ågren (M) Mattias Larsson (C) Hanna Lundin Jernberg (L) Veronica Kerr (KD)

Alliansens gemensamma uppdrag

Fler jobb och bättre företagsklimat

1. Uppdra till byggnadsnämnden, individ- och familjenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden att införa efterhandsdebitering av all myndighetsutövning för att säkerställa förutsägbarhet gentemot privatpersoner och enskilda företag.
2. Uppdra till kommunstyrelsen att införa utmaningsrätt inom kommunal verksamhet, vilket innebär att enskilt drivna företag kan utmana kommunal verksamhet för upphandling.
3. Uppdra till kommunstyrelsen att med externt stöd genomlysa all kommunal verksamhet, såväl inom förvaltningarna som de kommunala bolagen, gällande förekomsten av osund konkurrens. Kommunen ska skyndsamt ge förslag för att åtgärda eventuell förekomst av osund konkurrens.
4. Uppdra till kommunstyrelsen att utarbeta riktlinjer för att skapa bättre planberedskap för handels- och företagsetableringar i attraktiva lägen. Företag ska kunna välja mellan flera olika markområden planlagda för handel när de vill etablera sig i Umeå.

Bostadsbyggande

5. Uppdra till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att öppna upp fler områden för byggnation av bostäder.
6. Uppdra till AB Bostaden att avyttra delar av AB Bostadens fastighetsbestånd, för att möjliggöra ökad nyproduktion och upprustning av befintligt bestånd.

Skola

7. Uppdra till för- och grundskolenämnden att införa ett obligatoriskt och aktivt val av skola samt ett skolpengssystem i Umeå som beslutas av kommunfullmäktige.
8. Uppdra till för- och grundskolenämnden att införa en elevhälsogaranti i skolan – garanterad kontakt med elevhälsan inom 24 timmar.
9. Uppdra till för- och grundskolenämnden att stimulera etablering av externa aktörer inom förskoleverksamheten.
10. Uppdra till för- och grundskolenämnden att genomföra en kommunövergripande satsning på pedagogisk omsorg, i syfte att öka tillgången på dagbarnvårdare i kommunens verksamhet.
11. Uppdra till för- och grundskolenämnden att avlasta lärarna från administrativt arbete, genom ett successivt införande av lärarassistenter.
12. Uppdra till för- och grundskolenämnden att uppmuntra kommunala skolor att ombildas till intraprenader.
13. Uppdra till för- och grundskolenämnden att föräldrar, i stället för dagens 6 månader, ska kunna ansöka om plats i förskola upp till ett år innan den ska tas i anspråk.

Äldreomsorg och funktionshinderomsorg

14. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att skapa större fokus på kvalitet och öka valfriheten för brukarna genom att införa Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende, funktionshinderomsorg och daglig verksamhet.
15. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att justera ersättningsnivåerna så att de privata hemtjänstutförarna och den kommunala hemtjänsten får samma ersättning och kan konkurrera på lika villkor.

16. Uppdra till äldrenämnden att uppmuntra enheter inom den kommunala äldreomsorgen att ombildas till intraprenader, exempelvis Sjöbacka vård- och omsorgsboende i Tavelstö.
17. Uppdra till äldrenämnden att införa vårdnära serviceteam brett på kommunens alla vård- och omsorgsboenden för att frigöra arbetsuppgifter från ordinarie personal samtidigt som det ger mer tid till brukarna vilka personalen i första hand är till för.
18. Uppdra till kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och individ- och familjenämnden att stimulera etablering av särskilda boenden via externa aktörer för att tillgodose behovet av boende med stöd och service hos personer med funktionsnedsättning.

Övrigt

19. Uppdra till kommunstyrelsen och tekniska nämnden att återinföra en form av den tidigare köp/sälj-modellen för att bland annat reducera kommunens lokalkostnader.
20. Uppdra till tekniska nämnden att möjliggöra konkurrensutsättning av delar av kommunens städfunktioner.
21. Uppdra till fritidsnämnden att konkurrensutsätta driften av nämndens badverksamhet.